

Internationella dimensioner av europeisk narkotikapolitik

Konferens i Europaparlamentet 1-2 mars 2005

Omkring 130 delegater från hela Europa deltog i det banbrytande evenemanget i Europaparlamentet i Bryssel. Konferensen "Internationella dimensioner av den europeiska narkotikapolitiken" organiserades av European Cities Against Drugs/ECAD, Institute on Global Drug Policy, International Scientific and Medical Forum on Drug Abuse med stöd av Drug Free America Foundation och Drug Prevention Network of the Americas.

Konferensens värd var Charlotte Cederschiöld, svensk medlem och fd vice president av Europaparlamentet.

Erfarna och framåtblickande experter diskuterade de globala följderna av så kallad harm reduction för narkotikapolitiken. Ak-

tuella ämnen på dagordningen var bland annat sprututbytesprogrammen, harm reduction ur politisk synpunkt, schweiziska och tyska heroinprogrammen samt det drogrelaterade fängelseklientelet i USA, för att nämna några.

Bland huvudtalarna fanns Herbert Schaepe, fd generalsekreterare av INCB, Morgan Johansson, folkhälsominister i Sverige, USA:s drogtsar John Walters och andra internationella narkotikapolitiska experter på hög nivå.

I nästa nummer av ECAD:s nyhetsbrev kommer vi med mer detaljerad information om konferensen. Under tiden se www.ecad.net där talen snart kommer att publiceras.

ECAD resebidrag

ECAD-medlemsstäderna Riga och Gävle var de första som använt ECAD resebidrag för studiebesök.

Den 7-14 februari 2005 besökte två socialarbetare från Rigas kommunala narkotika-preventionscentrum Inita Eglite och Anna Auzina Gävle. Under sin studieresa har de lettiska specialisterna lärt sig om drogförebyggande arbete i denna svenska kommun. Det var mycket givande, skriver Inita och Anna i sin rapport, att få se ett fungerande samarbete mellan kommunen, polis, socialtjänsten och andra aktörer som arbetar förebyggande, inom behandling och rehabilitering. Specialisterna från Riga

poängterar att de, i sin stad, använder många liknande metoder för att motverka narkotikaproblem. I synnerhet vad som

★ ECAD BIDRAG

gäller drogförebyggande arbete i skolor och på ungdomscentra. Detta ser Inita och Anna som en bra grund för framtida samarbetet.

Läs om villkor för att få ECAD bidrag för studiebesök mellan ECAD-medlemsstäder på www.ecad.net under "Grants"!

Är cannabis ofarligt?

Den 7 mars 2003 arrangerade Mobilisering mot narkotika ett internationellt symposium om cannabis. Ett 70-tal parlamentariker och tjänstemän från 14 nationer deltog. En dokumentation med titeln "Is Cannabis a Harmless Drug? - connecting research to drug control policy" togs fram redan 2003. Nu finns den i en översättning till svenska, vissa siffror har också uppdaterats. Skriften "Är cannabis ofarligt - Forskning till stöd för narkotikapolitiken" finns på adressen

www.mobilisera.nu/upload/CANNABIS2005.pdf

USA: Ny föräldrageneration har slappa attityder till deras barns experimentering med narkotika

Den amerikanska organisationen Partnership for a Drug-Free America har för 17:e året i rad undersökt amerikanska föräldrars inställning till narkotika och ungdomars användande av narkotika.

Då organisationen igår presenterade sin undersökning konstaterar man att den nuvarande föräldragenerationen, som är den föräldrageneration som har mest egen erfarenhet av narkotika någonsin, ser färre risker med ett stort antal droger och är dessutom mindre benägna att tala med sina tonåringar om narkotikamissbruk.

I ett uttalande säger ordföranden för organisationen Steve Pasierb

- Även om majoriteten av föräldrarna slutat med sina gamla vanor så för de gamla attityder och inställningar vidare. Om det tar tid för gamla vanor att försvinna, tyder dagens uppgifter på att det tar ännu längre tid för slappa attityder till narkotika att försvinna.

MERA FORSKNING!

Undersökningen, som omfattar 1205 amerikanska föräldrar, **visar bland annat**

- Dagens föräldrar ser färre risker med droger som marijuana, kokain och till och med snifningsmedel jämfört med föräldrar för bara några år sedan.
- Antalet föräldrar som uppger att de aldrig talar med sitt barn om narkotika har fördubblats under de senaste sex åren - från 6 procent 1998 till 12 procent 2004.
- Bara 51 procent av föräldrarna säger att de skulle bli upprörda om deras barn experimenterade med marijuana.
- Även om de flesta föräldrar tror att det är viktigt att föräldrar diskuterar narkotika med sina barn så säger bara omkring 30 procent av barnen att de hemma har lärt sig mycket om riskerna med att använda narkotika.

Många av dagens föräldrar var själva elever under 70- och 80-talet när narkotikamissbruket i USA nådde sin högsta nivå. Även om få föräldrar idag använder narkotika (11 procent uppger att de rökt marijuana det senaste året), så har 58 procent använt marijuana åtminstone en gång i livet.

Sextio procent av skolungdomar i 1979 har provat marijuana enligt årlig "Monitoring the Future" undersökning. Antalet har fallit till 46 procent i 2003.

Fler resultat ur studien

- Bara en av fem föräldrar (21 procent) tror att deras tonåring har vänner som använder marijuana medan 62 procent av tonåringarna själva rapporterar att de har vänner som använder marijuana.
- Mindre än en av fem föräldrar (18 procent) tror att deras tonåring har rökt marijuana medan många fler, 39 procent, rapporterar att dom har experimenterat med marijuana.
- Den här "okunskapen" blir ännu tydligare när det gäller droger som föräldrarna inte kände till när dom var tonåringar. Bara en av 100 föräldrar tror att deras tonåring kan ha använt Ecstasy, men verkligheten är annorlunda. Omkring nio procent, eller 2,1 miljoner amerikanska tonåringar, använde Ecstasy för första gången förra året.

/Motgift

The Partnership for a Drug-Free America är en privat, icke-kommersiell förening för experter i mediaindustri. Partnership existerar för att hjälpa barn och tonåringar att avstå från narkotikamissbruk genom att påverka deras attityder med övertygande information. Föreningen samarbetar också med städer och kommuner för att driva verksamheter på lokal nivå. Mer information finns på www.drugfree.org.

Årsrapporten för 2004 från INCB

Det internationella narkotikakontrollorganet INCB fokuserar på behovet av integrering mellan strategier för att bekämpa tillgång och efterfrågan på narkotika

"Integrering av strategier för att minska tillgång och efterfrågan på narkotika" utgör innehållet i det första kapitlet i årsrapporten för 2004 från det Wienbaserade FN-organet INCB (International Narcotics Control Board).

INCB noterar i årets rapport att såväl minskning av tillgång som efterfrågan på narkotika ger begränsade resultat om arbetet med minskning av narkotika inom båda dessa områden, tillgång och efterfrågan, bedrivs isolerat från varandra. INCB efterlyser därför ett mer omfattande samarbete mellan program som syftar till minskning av tillgång och efterfrågan på lokal, regional och internationell nivå. I syfte att integrera och strömlinjeforma sådana program rekommenderar INCB att man skapar nationella samordningsmekanismer för narkotikapolitiken.

Professor Hamid Ghodse, president för INCB, säger, "För att göra verkliga framsteg i syfte att uppnå de 10-års mål FN:s generalförsamling satte upp 1998 (UNGASS = United Nations General Assembly Special Session on Drugs) är det absolut nödvändigt att ländernas regeringar garanterar att operativa och politiska insatser för att minska tillgång och efterfrågan genomförs."

Försäljning av illegala droger via Internetapotek

Rapporten från INCB fokuserar också på det faktum att flera miljarder doser medicin varje år säljs illegalt via Internet, vilket innebär potentiellt ödesdigra hälsorisker för kunderna. INCB konstaterar att illegal försäljning och smuggling av apoteksvaror har ökat kontinuerligt. Med anledning av detta organiserade INCB ett möte med en grupp experter inom området i oktober 2004. INCB föreslår två framkomliga vägar - dels att länder sinsemellan utbyter information om hanteringen, dels att man försöker strypa tillgången på produkter. Länder bör också utbyta erfarenheter och installera mekanismer som möjliggör snabbt informationsutbyte i enskilda ärenden.

Förändring i den holländska hållningen till cannabis

INCB välkomnar den betydande förändringen i Hollands cannabispolicy som meddelats av den holländska regeringen. I en departementsskrivelse, undertecknad av flera ministrar, medger regeringen att "cannabis är inte ofarligt" - vare sig för missbrukarna eller för samhället. Den holländska regeringen informerade INCB om denna mycket viktiga förändring i augusti 2004 - en förändring som för landet närmare innehållet i de internationella överenskommelserna om narkotikakontroll med avseende på cannabis.

Se sidan 3

Årsrapporten för 2004 från INCB

Från sidan 2

INCB har uppmanat den holländska regeringen att vidta ytterligare åtgärder för att minska antalet coffee shops i landet då dessa står i strid mot stadgande i internationella fördrag för narkotikakontroll.

Regional utveckling

INCB-rapporten diskuterar, region för region, de huvudsakliga trenderna när det gäller konsumtion och smuggling av narkotika över hela världen. I rapporten konstaterar INCB att opiumproduktionen i Afghanistan och dess inverkan på fred och säkerhet kvarstår som en central del för narkotikasituationen i västra Asien. Den illegala narkotikaproduktionen och relaterad verksamhet nådde en rekordnivå i Afghanistan 2004 och

utgör ett hot mot stabiliteten i landet. Också narkotikamissbruket i Afghanistan har ökat under de senaste åren.

Situationen i Europa

Cannabissmissbruket fortsatte att öka i Östeuropa 2003 och 2004 där 3,6 procent av den vuxna befolkningen, eller omkring 8,4 miljoner människor, uppges missbruka cannabis. Cannabissmissbruket har uppvisat en uppåtgående trend i nästan alla länder i Europa under det senaste decenniet. Tyvärr dominerar den offentliga debatten mer av drogens potentiella fördelar än av de risker som förknippas med bruket av den. INCB konstaterar att den uppåtgående trenden när det gäller bruket av cannabis förefaller hänga

ihop med ansträngningar av vissa krafter att marknadsföra idén om att bruk av cannabis inte är skadligt.

Efter tre år av stora skördar av opiumvallmo i Afghanistan så har smuggling av heroin i Europa tagit fart. Även om missbruket av heroin är stabilt eller minskar i de flesta länder i Väst Europa, fortsätter missbruket att öka i Östeuropa och det forna Sovjetunionen. Enligt officiella uppskattningar finns det över en miljon heroinister i Ryssland, vilket innebär att landet idag har den största heroinmarknaden i Europa.

Hela rapporten finns tillgänglig (på engelska) på INCB:s hemsida www.incb.org /Motgift

ECAD:s bulgariska nätverk

I december 2004 organiserade Bourgas stad en rundabordskonferens "Förstärkning av samarbete mellan bulgariska städer inom drogförebyggande arbete". Bulgariska medlemmar i ECAD, Bourgas samarbetspartner från hela landet, företrädare för det bulgariska ungdoms- och sportministeriet samt OBS Foundation från Bonn, Tyskland, deltog i evenemanget.

Bourgas borgmästare Ioan Kostadinov öppnade konferensen med att än en gång bekräfta stadens engagemang att aktivt stödja verksamheter inom drogförebyggande, behandling och rehabilitering.

Rundabordsdiskussioner fokuserades på erfarenhetsutbyte inom drogförebyggande arbete med ungdomar. Dr. Ivaylo Dimitrov, direktör för det kommunala centrumet för riskprevention bland skolungdomar, presenterade stadens insatser i detta område. Han berättade om centrets framgångsrika satsning på att utbilda ungdomsledare i metoden "peer-to-peer", erbjuda kurser för lärare och övrigt skolpersonal samt medverka i ungdoms veckoteveshow.

Konferensen avslutades med en resolution som lagt grunden till ett nytt nätverk mellan bulgariska städer "Bulgariska nätverket för drogförebyggande". Dr. Dimitrov valdes till nätverkets ordförande.

Konferensdelegater välkomnar andra städer i den balkanska regionen att ansluta sig till deras nätverk!

Norge: antalet narkotikarelaterade dödsfall ökade under 2004

Enligt information från Nye Kripos i Norge idag ökade antalet narkotikadödsfall i Norge med 30 procent under år 2004 jämfört med föregående år.

223 personer i Norge rapporteras avlidna under 2004 till följd av narkotikamissbruk. En stor andel av dödsfallen beror på omfattande blandmissbruk av heroin, amfetamin, metadon och benzodiazepiner. Uppgifterna, som är baserade på inrapporteringar från 22 av landets 27 polisdistrikt, avser både fall av akut förgiftning (överdos) och dödsfall som kan sättas i samband med den avlidnes missbruk.

Oslo hade det största antalet dödsfall, 83 personer, vilket utgör mer än en tredjedel av de narkotikarelaterade dödsfallen i hela landet. Den genomsnittliga åldern på de som avlidit var 34 år för män och 36 år för kvinnor.

Antalet narkotikarelaterade dödsfall i Norge under perioden 1997-2004

1997	177 personer
1998	270 personer
1999	220 personer
2000	327 personer
2001	338 personer
2002	210 personer
2003	172 personer
2004	223 personer

/Motgift

Belgien: nytt direktiv om cannabis

Den belgiska justitieministern och riksåklagarmyndigheten utfärdade första februari ett direktiv med riktlinjer om att den narkotikamissbrukare som grips med mindre än tre gram cannabis eller med en cannabisplanta som används för att odla för eget bruk, får den lägsta straffen - en varning. Om mängden cannabis understiger tre gram får polisen inte enligt direktivet beslagta narkotikan. Endast om cannabis används på eller i närheten av skolor och ungdomscentra, på allmän plats eller i ett fängelse kommer innehavet att hanteras strängare.

Efter Drugnews

För mer information om balkanska nätverket kontakta
Dr. Ivaylo Dimitrov
Bulgarien, Bourgas
Tel/fax +359 56 88 73 75
Mob +359 888 934 729

ECAD:s styrelsemöte

ECAD:s styrelse hade sitt vårmöte 3-5 februari i San Patrignano, Italien. San Patrignano är Europas största drogrehabiliteringscenter, där det för tillfället bor och arbetar ca 1800 f.d. narkomaner. All behandling är drogfri. På dagordningen stod bland annat **budget** för 2005, vilket styrelsen antog.

Reykjavik kom med **ett förslag** på en drogpreventionsprojekt för europeiska ungdomar, som diskuterades ingående. Tanken är att ett urval av ECAD:s medlemsstäder ska genomföra ett fyraårigt projekt för ungdomar i 15-16 års ålder för att minska användningen av tobak, alkohol och droger, med jämförande undersökningar i början och slutet av projektet som ska utvärderas vetenskapligt. Projektet ska presenteras i plenarmötet vid borgmästarkonferensen i Oslo den 27 maj.

Vidare beslutades att ECAD ska medverka som **goodwill-ambassadör** vid San Patrignanos internationella hästhoppstävlingar 25-26 juli i år under rubriken "Europeiska städer och San Patrignano: Att Klara Hinder". ECAD:s och San Patrignanos drogfria budskap ska vara synlig i all affischering av evenemanget som kommer att besökas av ca 5000 åskådare från hela världen.

*För mer information kontakta ECAD:s huvudkontor i Stockholm
ecad@ecad.net eller ring 08-508 29 362*

★ HE SAID SHE SAID

"Omnipresence"

He said – Postmodernism is dead.
She said – It's just one of its better methods!

Våra europeiska samhällen har experimenterat med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmissbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till våra medborgares väl.

ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66
e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net
ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65
ECAD Regional office in Latvia
vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv
Phone +371-7037330 Fax +371-7037331

"Narkotikan dödar"

Den 28 januari öppnades i St. Petersburg, Ryssland, fotoutställningen "Narkotikan dödar" av Maria Söderberg, svensk fotograf och journalist. Under många år har Maria följt narkotikasituationen i St. Petersburg, träffat missbrukare, deras familjer, polis, läkare, lärare, skolungdomar. Maria vågade gå in i de mest ödelagda missbrukarlägenheterna och klättra i vindarna där ungdomar samlas för att sniffa eller injicera... Med några av missbrukarna och deras familjemedlemmar träffades Maria flera gånger under årens lopp och kunde följa deras liv. Berättelserna och foton från dessa möte ligger i grunden för utställningen samt boken som nyligen utkom under samma namn, "Narkotikan dödar". Bilden om narkotikasituationen i denna ryska stad, "andra huvudstaden" som den brukar kallas, fångad av Maria Söderberg är omfattande och dystert. Hon såg själv och visar nu för alla död och uppgivenhet kopplade till narkotikamissbruk.

Utställningen har blivit möjlig tack vare engagemanget från RNS, "Riksförbundet narkotikafritt samhälle", finansiellt stöd från SIDA samt förståelse och hjälp från Gosnarkokontroll (det ryska statliga narkotikakontrollorganet), lokala myndigheter och ryska frivilliga organisationer.

Efter St. Petersburg kommer utställningen att visas i 11 regioner i nordvästra Ryssland. Deltagande regionerna får eget exemplar av "Narkotikan dödar". Kring utställningen arrangerar RNS seminarier för lokala myndigheter och frivilliga organisationer.

*För mer information kontakta RNS,
Marina Ceder marina@rns.se,
tel i Stockholm (8) 714 81 15*

